

Kitaabka Daanyeel - Lixdan iyo Lixaad

Muujinta Heesta Waxyiga: Wakhtiga Shaabadaynta, Roobka Dambe, iyo Baaqa ah in laga Soo Baxo Baabuloon

Jeff Pippenger
2024-01-30

Qoraalkii aynu ku eegnay maqaalka hore wuxuu sheegay in, “daadka weyn ee Ruuxa Quduuska ah” ee Muujintii cutubka siddeed iyo tobnaad, “uusan iman doonin ilaa aynu yeelanno dad iftiimay, oo waayo-aragnimo ku yaqaan waxa ay ka dhigan tahay in Ilaah lala shaqeeyo.” Laakiin ballanku waa in marka “aynu helno is-quduusin dhan, qalbi oo dhan leh oo loo hibeeyey adeegga Masiixa, Ilaah xaqiiqadaas ku aqoonsan doono daadinta Ruuxiisa oo aan qiyaas lahayn.” Aqoonsiga “daadka weyn” wuxuu tilmaamayaa daad yar oo ka hooseeya (qiyaasid).

11-kii Sebtembar, 2001, malaa’igii xoogga badnaa ee Muujintii siddeed iyo tobnaad wuu soo degay, laakiin “qaybta ugu weyn ee kaniisaddu” markaas ma ay ahayn, welina “ma aha shaqaale Ilaah la wada shaqeeya.” Inta u dhexaysa 11-kii Sebtembar, 2001, iyo xilliga Ilaah caddeeyo xaqiiqda ah in ugu dambayn ay jirto koox gaadhay “is-dhiibid buuxda, qalbi dhan ah oo loogu go’ay adeegga Masiixa,” roobka dambe waa “la qiyaasaa,” xukunka kuwa noolna wuu dhacaa, xukunkuna wuxuu ka bilaabmaa guriga Ilaah.

Muujintii siddeed iyo tobnaad ee Muujintii, waxa ay tilmaamaysaa laba cod, kuwaas oo Sister White ay inoo sheegtay inay yihiin laba baaq oo loo diray kaniisadaha. Codka labaad (baaqa), waa baaqa ka bixidda Baabuloon ee dhaca marka sharciga Axadda ee dhowaan imanaya la soo rogo. Codka kowaad wuxuu yimid Sebtembar 11, 2001. Daadinta Ruuxa Quduuska ah ee markaas bilaabatay waxay ahayd mid “la qiyaasay,” waayo Masiixu wuxuu markii hore u baahnaa inuu nadiifiyo dadka uu ugu dambayntii Ruuxa Quduuska ah ugu shubi lahaa “aan qiyaas lahayn”, marka uu kor u taago iyaga calan ahaan saacadda dhulgariirka weyn. Kooxdaas waxay u baahnayd in la daahiro ka hor intaan codka labaad ee Muujintii siddeed iyo tobnaad dhawaaqin, waayo iyaga ayaa noqon doona kuwa ku dhawaaqa farriintaas.

Markii niyad-jabkii ugu horreeyey dhacay gurguu 1844, Protestan-kii waxay noqdeen Protestan riddoobay, kuwa aaminka ahna ee markaas isku arkay wakhtiga dib-u-dhaca, waxay mataleen macbudkii kuwa hore aan dadka Ilaah u ahayn. Sebtembar 11, 2001, malaa’igtii xoogga badnayd ee Muujintii siddeed iyo tobnaad ayaa soo degtay, waxaana bilaabmay tallaabadii ugu horraysay ee nadiifinta iyo soo kicinta macbudka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya, waxaana ay ku bilaabatay imtixaamidda Adventism-ka La’odikiya. Luulyo 18, 2020, tallaabadii labaad ee geeddi-socodka imtixaanka ayaa bilaabatay. Markii Masiixu la baabtiisay, waxaa bilaabmay geeddi-socodkii kala-soocidda Israa’iiltii hore, waayo markaas ayuu Masiixu doortay xertii ugu horraysay, kuwaas oo ahaa aasaaska macbudka Masiixiga ah ee uu taariikhdaas ka dhisayey.

Bilowgii saddexdii sano iyo badhkii adeeggiisa, Masiixu wuxuu nadiifiyey macbudka, kaas oo uu ku tilmaamay “Gurigii Aabbihis”; dhammaadkii adeeggiisuna, markii uu macbudka nadiifiyey

mar labaad oo ahayd tii ugu dambaysay, ku dhawaaqistiisu waxay ahayd: “gurigiinnii waa laydiinkiin kaga tegey cidlo.” Dadkii axdiga hore waxaa laga gudbay, waxaana la taagay dadkiisa axdiga cusub iyadoo ah “Macbudkiisa.” Xeerka Axadda, qaab-dhismeedka wadajirka ah ee kaniisadda Seventh-day Adventist wuxuu ahaan doonaa cidlo.

“Nebigu wuxuu leeyahay, ‘Waxaan arkay malaa’ig kale oo samada ka soo degaysa, iyadoo leh amar weyn; dhulkuna wuxuu ku iftiimay ammaanteeda. Oo iyana cod weyn bay si xoog leh ugu qaylisay, iyadoo leh, Baabuloonii weynayd way dhacday, way dhacday, oo waxay noqotay hoygii jinniyada’ (Muujintii 18:1, 2). Tani waa isla farriintii uu bixiyey malaa’igtii labaad. Baabuloon way dhacday, ‘maxaa yeelay, iyadu quruumaha oo dhan waxay ka cabbisay khamriga cadhada sinadeeda’ (Muujintii 14:8). Waa maxay khamrigaasu?—Waa caqiidooyinkeeda beenta ah. Waxay dunida siisay sabti been ah halkii ay ka ahaan lahayd Sabtidii amarka afraad, waxayna ku celcelisay beentii Shayddaan markii ugu horraysay Xawa ugu sheegay Ceeden—ahmiyadda dabiiciga ah ee aan dhimanayn ee nafta. Khaladaad badan oo isku nooc ah ayay meel fog iyo meel dhow ku faafisay, iyadoo ‘amarrada dadka u dhigaysa inay yihiin caqiidooyin’ (Matayos 15:9).”

“Markii Ciise bilaabay adeeggiisii dadweynaha, wuxuu Macbudka ka nadiifiyey wasakheyntiisii quduus-darrada ahayd. Falalkii ugu dambeeyey ee adeeggiisa waxaa ka mid ahaa nadiifintii labaad ee Macbudka. Sidaas oo kale, shaqada ugu dambaysa ee digniinta dunida loo qabanayo, laba baaq oo kala duwan ayaa loo jeediyaa kaniisadaha. Farriinta malaa’igta labaad waa, ‘Baabuloon way dhacday, way dhacday, magaaladaas weyn, maxaa yeelay iyadu waxay quruumaha oo dhan ka cabsiisay khamriga cadhada sinadeeda’ (Muujintii 14:8). Oo qaylada dheer ee farriinta malaa’igta saddexaad waxaa samada laga maqlaa cod leh, ‘Ka soo baxa iyada, dadkaygow, si aydaan dembiyadeeda uga qaybgelin, oo aydaan belaayooyinkeeda uga helin. Waayo, dembiyadeedu waxay gaadheen ilaa samada, oo Ilaahna wuxuu soo xusuustay xumaatooyinkeedii’ (Muujintii 18:4, 5).” Review and Herald, December 6, 1892.

Nadiifintii macbudka ee ugu horraysay waxay la jaanqaadaysaa codkii ugu horreeyey ee Muujintii cutubka siddeed iyo tobnaad, codka labaadna waa qaylada weyn ee adhiga kale ee Ilaah uga yeedhaysa Baabuloon. Aayadaha kow ilaa saddex waa la oofiyey markii dhismayaashii waaweynaa ee Magaalada New York la dumiye. Taasu waxay dhacday Sebtembar 11, 2001, waxaana markaas la bixiyey nadiifintii macbudka ee ugu horraysay, ama middii ugu horraysay ee laba yeedhidood oo kaniisadaha loo diray. Yeedhiddii ugu horraysay waxay ka bilaabatay baabtiiskii Masiixa, markii Ruuxa Quduuska ahi samada ka soo degay oo imtixaankii Israa’iil hore uu bilaabmay. Ogoosto 11, 1840, nadiifintii macbudka ee ugu horraysay, ama middii ugu horraysay ee laba yeedhidood oo kaniisadaha loo diray, ayaa loo sameeyey dhaqdhaqaaqii Millerite-ka.

Waqtigaas ayaa roobkii dambe iyo shaabadaynta boqolka iyo afar iyo afartan kun ay bilaabmeen, iyadoo la socda muuqaallada ugu dambeeya ee Xukunka Baadhista. Muuqaalladaas ugu dambeeya gudaheeda shaqada Masiixa waxaa loo matalaa sida uu dembiyadii kuwa aaminka ah uga tirtirayo buugga dembiyada, ama uu magacyada Masiixiyiinta qirashada keliya leh uga tirtirayo buugga nolosha. Mudadaas wakhtiga ah waa muddada rusheynta roobka dambe, waayo Ilaah wuxuu

Ruuxa Quduuska ah qiyaas la'aan ugu shubi doonaa oo keliya marka kiniisaddu daahir tahay. Sharciga Axadda, shubitaanka Ruuxa Quduuska ah wuxuu ahaan doonaa mid aan qiyaas lahayn.

“Walaalayaalow, maxaad ka qabanaysaan hawsha weyn ee diyaarinta? Kuwii dunida la midoobaya waxay qaadanaayan qaabka dunyadeed oo waxay isu diyaarinayaan calaamadda bahalka. Kuwii aan naftooda isku hallayn, oo hortiisa Ilaah isku hoosaysiinaya, oo naftooda ku daahirinaya addeecidda runta—kuwaasu waxay qaadanaayan qaabka jannada oo waxay isu diyaarinayaan shaabadda Ilaah ee fooddooda. Marka amarku soo baxo oo summaddu lagu dhajiyo, dabecaddoodu waxay ahaan doontaa daahir oo aan iin lahayn weligeed iyo weligeedba.” Testimonies, volume 5, 216.

“Hawsha Ruuxa Quduuska ahi waa inuu dunida ka dhaadhiciyo dembi, xaqnimo, iyo xukun. Dunida waxaa loo digi karaa oo keliya marka la arko kuwa runta rumaysan oo runta quduus lagaga dhigay, iyagoo ku dhaqmaya mabaadi’ sarreeya oo quduus ah, oo si sare oo sarrayn leh u muujinaya xariiqda kala soocidda u dhexaysa kuwa xajiya amarrada Ilaah iyo kuwa cagahooda hoostooda ku tunta. Quduus ka dhigista Ruuxu waxay calaamad u noqotaa farqiga u dhexeeya kuwa leh shaabadda Ilaah iyo kuwa xajiya maalin nasasho oo been-abuur ah. Marka imtixaanku yimaado, si cad ayaa loo muujin doonaa waxa ay tahay calaamadda bahalku. Waa xajinta Axadda. Kuwii runta maqlay dabadeed haddana sii wada inay maalintan quduus u tixgeliyaan, waxay xambaarsan yihiin saxeeba ninka dembiga, kaas oo ku fikiray inuu beddelo wakhtiyada iyo sharciyada.” Bible Training School, December 1, 1903.

Ishacyaah wuxuu tilmaamayaa “maalinta dabaysha bari,” taas oo uu sidoo kale ku tilmaamayo “dabayl qallafsan,” oo la xakameeyo (joogsata), inay tahay xilliga ay “cabbiriddu” bilaabato.

Qiyaas ahaan, markay soo baxdo ayaad la doodi doontaa; wuxuu joojiyaa dabayshiisa kulul maalinta dabaysha bari. Sidaas daraaddeed ayaa xumaantii Yacquub lagu nadiifin doonaa; oo tanuna waa midhaha oo dhan ee dembigiisa lagaga qaadayo; markuu dhagaxyada allabariga oo dhan ka dhigo sidii dhagaxyo nuurad ah oo la burburiyey, geedaha Asheeraah iyo sanamyaduna ma sii taagnaan doonaan. Habase yeeshee magaalada deyrka leh way cidloobi doontaa, hoygiina waa laga tegi doonaa, oo waxaa loo dayn doonaa sidii cidlada oo kale; halkaas ayaa dibigu daaqi doonaa, halkaas ayuuna jiifsan doonaa, oo laamaheedana wuu cuni doonaa. Marka laamaheedu engegaan, waa la jebin doonaa; dumarku way iman doonaan, oo dab bay ku shidi doonaan; waayo, waa qoom aan waxgarasho lahayn; sidaas daraaddeed kii iyaga abuuray uma naxariisan doono, kii iyaga sameeyeyna raalli kama ahaan doono. Oo maalintaas waxay noqon doontaa in Rabbigu ka garaaci doono tan iyo marinka webiga ilaa durdurka Masar, oo idinkana mid mid baa laydiin soo ururin doonaa, kuwiinna reer binu Israa'iil ahow. Oo maalintaasna waxay noqon doontaa in buunka weyn la afuufi doono, markaasay iman doonaan kuwii ku sigtay inay ku halligmaan dalka Ashuur, iyo kuwa lagu eryey dalka Masar, oo Rabbiga ku caabudi doona buurta quduuska ah ee Yeruusaalem. Ishacyaah 27:6–13.

“Dabaysha bari” waa xoogga quusiya “doonyaha Tarshiish” oo xukun ku soo dejisa dhilladii Turos. “Dabaysha bari” waa xoogga boqorrada cabsi geliya. “Dabaysha bari” waa tii Masar ku keentay belaayadii “engegga,” taas oo dhalisay toddobadii sannadood ee abaarta, markii Yuusuf iyo Fircoon ay dunida oo dhan (Masar) geliyeen addoonnimo, oo waxay ahayd “dabaysha bari” tii

keentay “ayaxa” wax walba baabbi’iyey intii lagu jiray samatabbixintii Masar. Islaamku waa “dabaysha bari.”

Dhaqdhaqaaqyada dib-u-habaynta ee waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ahi waxay caddeeyaan in dhaqdhaqaaq kasta oo dib-u-habayn ahi leeyahay mawduuc u gaar ah oo gaar ah. Mawduuca dhaqdhaqaaq dib-u-habaynta ee boqol iyo afartan iyo afarta kun waa Islaamka. Sebtembar 11, 2001, Islaamkii hoogga saddexaad ayaa weeraray bahalkii dhulka, George W. Bushna, “kan labaad,” isla markiiba wuxuu xayiraad saaray “dabaysha bari.” Dhacdadaas, sida Walaasha White ay qortay, markii dhismayaashii waaweynaa ee Magaalada New York la soo dumiyeey, Muujintii siddeed iyo tobnaad, aayadaha kow ilaa saddex waa la oofiyey. Saddexdaas aayadood waxay matalaan codka koowaad ee labada cod ee ku jira cutubka siddeed iyo tobnaad ee Muujintii. Codka labaad wuxuu ku yaal aayadda afraad, wuxuuna tilmaamayaa baaqa ka bixitaanka Baabuloon, kaas oo ka bilaabma sharciga Axadda ee Maraykanka. Islaamka hoogga saddexaad waxaa xanniba afarta malaa’igood ee ku jira cutubka toddobaad ee Muujintii, inta ay boqol iyo afartan iyo afarta kun la shaabadaynayo.

“Rabbiga Ilaah ahu waa Ilaah masayr badan, hase yeeshee wuxuu dulqaad dheer u yeeshaa dembiyada iyo xadgudubyada dadkiisa qarnigan. Haddii dadka Ilaah ay ku socon lahaayeen taladiisa, shuqulka Ilaah hore ayuu u sii socon lahaa, farriimaha runta ahna waxaa loo qaadi lahaa dadyowga oo dhan oo deggan oogada dhulka oo dhan. Haddii dadka Ilaah ay isaga rumaysan lahaayeen oo ay ahaan lahaayeen kuwo eraygiisa sameeya, haddii ay amarradiisa xajin lahaayeen, malaa’igtii ma ay iman lahayn iyadoo samada dhexdeeda ku duulaysa iyadoo farriinta u sidda afarta malaa’igood ee dabaylaha sii dayn lahaa si ay ugu dhacaan dhulka, iyadoo ku qaylinaysa, Qabta, qabta afarta dabaylood inayan ku dhicin dhulka ilaa aan ku shaabadeeyo addoommada Ilaah wejiyadooda. Laakiin maxaa yeelay dadku waa caasiyiin, aan mahadnaq lahayn, aan quduus ahayn, sidii reer binu Israa’iil hore, wakhtiga waa la dheereeyey si kulligood u maqlaan farriinta ugu dambaysa ee naxariista oo cod weyn lagu naadiyo. Shuqulkii Rabbiga waa la hor istaagay, wakhtigii shaabadayntuna dib baa loo dhigay. Kuwo badan runta ma ay maqal. Laakiin Rabbigu wuxuu siin doonaa fursad ay ku maqlaan oo ku soo noqdaan, shuqulka weyn ee Ilaahna hore ayuu u sii socon doonaa.” Manuscript Releases, volume 15, 292.

Kuwa la shaabadeeyey, waxaa la shaabadeeyaa ka hor sharciga Axadda, waayo dunida waxaa loo digi karaa oo keliya, sidaas darteedna looga yeedhi karaa Baabuloon, iyadoo la arkayo rag iyo dumar ku jira qalalaasaha sharciga Axadda iyagoo wata shaabadda Ilaah. Shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun waxay bilaabatay Sebtembar 11, 2001, laakiin wakhtigii shaabadayntu wuu dib u dhacay.

Nebiyadii oo dhan waxay la hadlayaan jiilka ugu dambeeya, oo tuducan si toos ah ayaa loogu tilmaamay jiilka ugu dambeeya. Jiilkan ugu dambeeya dhexdiisa dadka Ilaah kuma ay “socan taladiisa,” sababtaas aawadeedna wakhtigii shaabadayntu waa la hakiyey oo waa la dib dhigay. Waxaa dib u dhigay oo hortaagay bahalkii ka soo baxay yaamayska aan gunta lahayn ee ku xusan Muujintii cutubka kow iyo tobnaad, kaas oo dilay labadii nebi. Bahalkaas, xilligii Kacaankii Faransiiska, wuxuu ahaa cawaannimo, wuxuuna tusaale u ahaa dhaqdhaqaaqii cawaannimada ku

dhisnaa ee ay soo geliyeen kuwii keenay “woke-ism,” kaas oo hadda dunida hor taagan, gudaha dhaqdhaqaaqa Future for America; markaasna Future for America way ka joogsatay inay ku socoto talada Ilaah, waxayna oggolaatay saamaynta kuwa dhiirrigeliyey ajandahooda casriga ah ee khaniisnimada, iyagoo la kaashanaya kuwo kale oo dhiirrigeliyey dejinta waqtiyo, inay hakad geliyaan wakhtiga shaabadaynta.

“Wax badan oo la ii muujiyey ayaa maskaxdayda ku soo qulqulaya, si aanan garanayn sida aan u muujiyo. Hase yeeshee, ma aamusi karo. Rabbigu aad buu uga cadhooday dadka isa soo taaga inay xukumaan dadka ay la midka yihiin, oo ay fuliyaan qorshayaal Ruuxa Quduuska ahi cambaareeyey. Waxaan ka sii yaabbanahay intaan sheegi karo sida aad ugu fashilanteen inaad garataan in Ilaah uusan nimankan dhisin. Habkan cusub ee wax u socdaan waa inuu idin argagax geliyaa, maxaa yeelay ma uu lahayn oggolaanshaha jannada.”

“Qalbiga dabiiciga ah looma oggola inuu mabaadi’diisa wasakhaysan oo kharribaysa keeno shaqada Ilaah. Waa in aanay jirin wax la qarinyo oo ku saabsan mabaadi’da rumaysadkeenna. Farrinta malaa’igta saddexaad waa in ay ku dhawaaqaan dadka Ilaah. Waa in ay kortaa oo gaadhaa qaylada weyn. Rabbigu wuxuu leeyahay wakhti uu hore u qoondeeyey marka uu shaqada soo gunaanadi doono; laakiin goormay tahay wakhtigaasu? Markii runta loo baahan yahay in maalmahan ugu dambeeya la naadiyo ay u baxdo markhaati ahaan quruumaha oo dhan, markaasaa dhammaadku iman doonaa. Haddii xoogga Shaydaanku uu geli karo macbudka Ilaah laftiisa, oo uu wax walba u maamuli karo siduu doono, wakhtiga isu-diyaarintu wuu dheeraan doonaa.

“Waa kan qarsoodiga dhaqdhaqaaqyadii loo sameeyey in lagaga hortago nimankii Ilaah soo diray iyagoo wata farriin barako u ah dadkiisa. Nimankaas waa la necbaa. Nimanka iyo farriintii Ilaah waa la quudhsaday, si run ah sida Masiixa qudhiisa loo necbaa oo loo quudhsaday imaatinkiisii ugu horreeyey. Nimanka xilalka mas’uuliyadda haya waxay muujiyeen isla sifooyinkii Shaydaanku muujiyey. Waxay dooneen inay xukumaan maskaxaha, oo ay caqligooda iyo hibadooda geliyaan hoos xukunka aadanaha. Waxaa jiray dadaal lagu doonayey in addoommada Ilaah la hoos geeyo xukunka niman aan lahayn aqoonta iyo xigmadda Ilaah, ama waayo-aragnimo ku hoos jirta hoggaaminta Ruuxa Quduuska ah. Mabaadi’ ayaa la dhalay oo aan weligood ahayd inaysan arkin iftiinka maalinta. Ilmaha sharci-darrada ku dhashay waxay ahayd in la cabburiyo isla markii uu neefsaday neeftiisii ugu horraysay ee nolosha. Niman xaddidan ayaa dagaal kula jiray Ilaah iyo runta iyo rususha Rabbiga uu doortay, iyagoo ka hor shaqaynaya si kasta oo ay ku dhiirradeen inay adeegsadaan. Fadlan tixgeli wanaaggee ka yimid xigmadda iyo qorshayaasha kuwa yasay farriimaha Ilaah, oo sida culimmadii iyo Farrisiintii u quudhsaday isla nimankii Ilaah u adeegsaday inay soo bandhigaan iftiinka iyo runta ay dadkiisu u baahnaayeen.” The 1888 Materials, 1525.

Waqtigii shaabadayntu bilaabatay Sebtembar 11, 2001, waa la hor istaagay, waayo wakiilladii Shaydaanka ayaa loo oggolaaday inay soo galaan “macbudka Ilaah qudhiisa.” Arrinta ay tahay in halkan laga arko waa in laga soo bilaabo 1798 ilaa 1844, macbudkii Millerite-ka la dhisay, oo Oktoobar 22, 1844, Rasuulkii axdiga si kedis ah ugu yimid macbudkiisa. Macbudka iyo ciidankaba waxaa hoos loo tuntay baadarinimadu muddo kun laba boqol iyo lixdan sannadood ah, oo markii baadarinimadu heshay dhaawacedii dhimashada ahaa Masiixu wuxuu bilaabay hawshii dhisidda

macbudkii Millerite-ka, calaamadda macbudkuna waa tirada lix iyo afartan, iyada oo ay markhaatiyo badan ka marag kacayaan.

11-kii Agoosto, 1840, malaa'igtii Muujintii tobnaad way soo degtay, waxaana bilaabmay xukunkii Protestantismka. Taariikhdaasna si xaraf-xaraf ah ayaa loo soo celiyaa.

Qorniinku waxay ku sheegaan in ay tahay “dabaysha bari” tan dejsiisa maraakiibta Tarshiish, oo dumisa magaaladaas weyn ee Tuur, oo ka dhigta boqorrada iyo baayacmushtarraduba inay saddex jeer ku qayliyaan, “hoog, hoog” (hoogay, hoogay). Laakiin qaybta Ishacyaah ee aynu ka fiirsanayno, maalinta “dabaysha bari” waa maalinta Ilaah “joojiyo dabayshiisa kulul.” Qaybtan, “dabaysha bari” waa la xakameeyey, si aanay u hor istaagin shaqada malaa'igta saddexaad; waana shaqo la dhammaystiro wakhtiga roobka dambe. Qaybtan, mawduuca “dabaysha bari” ee la xakameeyey wuxuu tilmaamayaa roobka dambe, shaqada malaa'igta saddexaad, iyo ururinta carruurta kale ee Ilaah ee Baabuloon ku jirta. Muddadaas, afarta malaa'igood waxay hayaan afarta dabaylood, inta lagu jiro wakhtiga shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun.

Oo dabadeed waxaan arkay afar malaa'igood oo taagan afarta geesood ee dhulka, iyadoo xajinaya afarta dabaylood ee dhulka, si aanay dabayli ugu dhicin dhulka, iyo badda, iyo geedna toona. Oo waxaan arkay malaa'ig kale oo xagga bari ka soo baxaysa, iyadoo haysata shaabadda Ilaaha nool; waxayna cod weyn ugu qaylisay afartii malaa'igood oo loo siiyey inay waxyeelleeyaan dhulka iyo badda, iyadoo leh, Ha waxyeellaynina dhulka, ama badda, ama geedaha, ilaa annu ku shaabadaynno addoommada Ilaaheenna fooddooda. Muujintii 7:1–3.

Joogsiga “dabaylaha bari,” xakamaynta “quruumaha cadhaysan,” iyo haynta “afarta dabaylood” dhammaantood waxay dhacaan inta lagu jiro roobka dambe, waayo xilliga roobka dambe ayaa shaabadda Ilaah lagu saaraa dadkiisa. Afarta dabaylood ee ay xajinayaan afarta malaa'igood waa astaan u ah Islaamka.

“Malaa'igahu waxay hayaan afarta dabaylood, kuwaas oo lagu matalay faras cadhooday oo doonaya inuu ka baxsado xakamaha oo ku ordo oogada dhulka oo dhan, isaga oo jidkiisa ku sida halaag iyo dhimasho.

“Miyaynu ku seexannaa isla cidhifka dunida weligeed ah? Miyaynu noqonnaa kuwo caajis ah, qabow, oo dhintay? Hoogay, bal in kaniisadahayaga uu ku jiro Ruuxa iyo neefta Ilaah oo lagu afuufo dadkiisa, si ay cagahooda ugu istaagaan oo u noolaadaan. Waxaynu u baahan nahay inaan aragno in jidku cidhiidhi yahay, albaabkuna yar yahay. Laakiin markaan ka gudubno albaabka cidhiidhiga ah, ballaadhkiisu waa mid aan xad lahayn.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

Waxaan si dheeraad ah uga fiirsan doonnaa xaqiiqooyinkan maqaalka xiga, waayo, waa “waayaha boqorradan” oo uu matalo boqortooyada siddeedaad ee waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ah, taasoo “ka mid ah toddobadii” boqortooyo, in Ilaah dhiso boqortooyo weligeed jiraysa.

Oo wakhtiga boqorradan ayaa Ilaaha samadu dhisi doonaa boqortooyo aan weligeed baabbi'i doonin; boqortooyaduna looma dayn doono dad kale, laakiinse way burburin doontaa oo dhammaan boqortooyooyinkan way baabbi'in doontaa, iyaduna weligeed way sii taagnaan

doontaa. Sidaad u aragtay in dhagixii buurta laga soo jaray aan gacmo lagu samayn, oo uu burburiyey birtii, naxaastii, dhoobadii, lacagtii, iyo dahabkii, ayaa Ilaaha weyn boqorka u ogeysiiyey waxa dhici doona mustaqbalka ka dib; riyaduna waa xaqiiqo, fadirkeeduna waa la hubo. Daniel 2:44, 45.